

2023
editie 02

KNGGW Mededelingen

Van de voorzitter

Beste leden van het Genootschap,

Nu de zomervakantie en de herfstequinox achter ons liggen, kunnen wij de balans opmaken van de eerste helft van ons lustrumjaar 2023. Wij zijn goed van start gegaan met onze nieuwjaarsbijeenkomst bij het CBG, met een bezichtiging van onze unieke collecties in het nieuw ingerichte depot en met een aardige expositie van (enkele van) onze topstukken – die overigens ook op de [website](#) in carrouselvorm te zien is. Dit alles werd voorafgegaan door een bezoek aan de Zilverkamer van Paleis Noordeinde.

In maart brachten leden een geslaagd bezoek aan de tentoonstelling gewijd aan Maria van Nesse te Alkmaar, voorafgegaan door een boeiende lezing door ons erelid Robbert Jan van der Maal.

Op 10 juni jl. heeft het Genootschap, onder leiding van de redactie, samen met het CBG het symposium Genetica & Genealogie georganiseerd. Dit symposium was druk bezocht en het programma werd zeer gewaardeerd. Luttele dagen later verscheen het juninummer van de Leeuw: een [themanummer](#) waarop het symposium was gebaseerd.

Voorafgaand aan dit evenement hebben wij een goed bezochte ALV gehouden. Daar is onder andere stilgestaan bij de lustrumuitgave die in de wandelgangen 'Dudok van Heel 2' is gaan heten: het langverwachte vervolg op [Van Amsterdamse burgers tot Europese aristocraten](#) van ons medelid Bas Dudok van Heel. In de vergadering is aangegeven dat uiterlijk op 1 juli duidelijk moest zijn of wij voldoende fondsen konden verzekeren om de start van de uitgave nog in dit lustrumjaar te realiseren. Welnu: met trots kunnen wij mededelen dat deze kaap inmiddels succesvol is gerond. De fondsen zijn binnen en de kopij ligt, voor verdere bewerking, bij Uitgeverij Verloren. Dank aan allen die dit voor elkaar hebben gekregen en daarbij evenzeer dank aan fondsenschenkers voor hun gulheid en hun vertrouwen.

De totale uitgave van dit Magnum Opus zal uit vier boeken bestaan: de boeken met de parentelen – die in maart 2024 beschikbaar komen – en een boek met de 'inleiding' hierop, die (met name in verband met het bijeenzoeken en verwerken van een grote hoeveelheid beeldmateriaal) iets later zal verschijnen. De boeken zullen wel als één geheel worden verkocht in een luxe editie, die in print-on-demand zal worden uitgebracht. [Vooruitbestellen](#) via onze webwinkel Leoliber is nu al mogelijk. Verderop in dit Mededelingenblad leest u meer over de bestelprocedure.

Omdat ook de komende maanden de benodigde capaciteit van de redactie en vanuit Uitgeverij Verloren nog steeds groot blijft, hebben wij besloten om de Leeuwen 3 en 4 samen te voegen en aan het eind van het jaar uit te brengen. Een dubbeldik nummer, ruim op tijd voor onder de kerstboom!

In de ALV is ook aangegeven dat het werken met een vrijwilligersgroep van start is gegaan. Daarnaast worden op het gebied van website-ontwikkelingen en digitalisering verdere stappen gezet. Over dit alles leest u verderop in dit Mededelingblad meer.

Kortom, genoeg te doen! Een mooi en interessant najaar toegewenst!

Hans Peijnenburg, voorzitter

Gevonden voormoeders: vrouwen, gender en genealogie | 27 oktober

Het uitzoeken van de vrouwelijke lijn in je familiegeschiedenis kan een lastige puzzel zijn. Samen met het CBG en het Haags Gemeentearchief organiseren wij ter gelegenheid van ons 140-jarig jubileum op vrijdag 27 oktober van 13.00-17.00 uur een symposium over vrouwen in de genealogie in de Centrale Bibliotheek in Den Haag. Hoog tijd voor een *female gaze* in de familiegeschiedenis!

Programma

12.30	Inloop met koffie en thee
13.00	Welkom en inleiding - <i>Het tweede geslacht. Genealogen en vrouwen in de 19e en 20e eeuw</i>, door Conrad Gietman- <i>Hoe Kasteel Duivenvoorde tot 3 keer toe via de vrouwelijke lijn vererfde</i>, door Simone Nieuwenbroek- <i>De Matria Cirkel</i>, interview met Carla van Beers- <i>Het DNA van je moeder. MT-DNA en autosomale testen voor genealogen</i>, door Martine Zoeteman-Van Pelt
14.45	Pauze
15.15	- Mater Certa. Panelgesprek over matrilineaire familiegeschiedenis- Genealogen aan het woord: drie onderzoekers over de mogelijkheden van een meer genderneutrale benadering van de genealogie- Slotwoorden
16.45	Einde

Aanmelding

Deelname aan het symposium is kostenvrij, aanmelden is echter wel noodzakelijk. Dit kan tot 6 oktober aanstaande via een mail aan de [secretaris](#). Daarna is aanmelding geopend voor alle geïnteresseerden. Wees er dus tijdig bij!

Voor leden van het KNGGW denkt het bestuur nog na over een te organiseren borrel aansluitend op het symposium. Deze borrel zal op eigen kosten zijn. U verneemt hierover nader in een komende mailing.

Locatie

Centrale Bibliotheek
Spui 68
2511 BT Den Haag

Vooruitbestellen Dudok van Heel II

De set nieuwe boeken is via [Leolibert.nl](#) te bestellen tegen een eenmalig bedrag van €175, exclusief verzendkosten. Bestellingen vóór 1 november stimuleren we graag: indien u vóór 1 november bestelt, dan ontvangt u 20% korting; als lid betaalt u dan €140. Dit ook als knipoog naar het 140-jarig lustrum van ons Genootschap.

Bijzondere wijze van bestellen door middel van periodieke gift

Het is mogelijk de uitgave als het ware 'gratis' te ontvangen in combinatie met een periodieke gift. Eerder heeft een aantal leden (naast een aantal fondsen) besloten de uitgave van Dudok van Heel financieel te ondersteunen. Wij bieden u nu ook de mogelijkheid om dit te doen.

Met gebruikmaking van de ANBI-culturele status van het KNGGW heeft u de mogelijkheid om de nieuwe reeks cadeau te ontvangen bij een periodieke gift gedurende vijf jaar van ten minste €280 per jaar. (Fiscaal kunt u gedurende vijf jaar voor €350 gebruikmaken van de giftenaftrek). In het kort betaalt u minimaal €1.400 vooruit in de vorm van een lening aan het KNGGW, wederom vóór 1 november. De lening valt in vijf jaar tijd vrij en wordt direct omgezet in een periode gift. Uw periodieke gift komt ten goede aan de doelstellingen van het KNGGW. Indien u belangstelling heeft om op deze wijze het KNGGW verder te ondersteunen kunt u contact opnemen via de [secretaris](#). Voor de voorbeeldovereenkomsten voor deze werkwijze, zie [hier](#) en [hier](#).

Productieproces

Volledigheidshalve zij nog opgemerkt dat het productieproces van de nieuwe boeken in volle gang is. De uitgave zal naar verwachting in het voorjaar 2024 worden verstuurd.

Save the Date - Lustrumactiviteit 25 november a.s.

Het zal weinigen ontgaan zijn dat het KNGGW dit jaar zijn 140-jarig bestaan mag gedenken. Het 28e lustrum zal worden gevierd op zaterdag 25 november in het monumentale De Bazel (Vijzelstraat 32) te Amsterdam. Op die dag staat in het bijzonder de (hierboven reeds genoemde) publicatie 'Van Amsterdamse burgers tot Europese aristocraten' centraal, het grootse vervolg op de eerste twee delen van dit werk die bij ons lustrum in 2008 verschenen. Nadere informatie over de lustrumbijeenkomst volgt, maar noteer de datum alvast in de agenda!

LUSTRUMTENTONSTELLING

Aan de website van het Genootschap is enige tijd geleden een fotocarrousel als vast element toegevoegd. Deze is doorgelinkt naar een [nieuwe webpagina](#) die geheel gewijd is aan de KNGGW-topstukken die tijdens de [Nieuwjaarsbijeenkomst](#) op 27 januari jl. in het CBG voor alle leden te bewonderen waren. Deze webpagina is tevens te benaderen onder het menu 'raadplegen'.

DNL JAARINDEX 2022

De jaarindex - bestaande uit titelblad, lexicografisch naamregister en inhoudsopgave - van De Nederlandsche Leeuw van de 139e jaargang (2022) is onlangs opgeleverd. Hij is nu in te zien via het openbare deel van de website en ook te [downloaden](#).

Wie de index nog in gedrukte vorm wil ontvangen, kan deze bestellen voor €7,50 inclusief porto via www.leolib.nl. Dit is mogelijk tot uiterlijk 5 november 2023. In november wordt alles gedrukt. De index wordt in december verzonden.

HERALDISCHE DAG 2023

Na de succesvolle editie in Catharinakapel te Harderwijk vorig jaar, organiseert het Nederlands Genootschap voor Heraldiek ook dit jaar weer de Heraldische Dag. Dit keer op 7 oktober a.s. te Den Bosch in de Willem Twee Toonzaal, Prins Bernhardstraat 4.

Met een vol [programma](#) is er voor ieder wat wils. Naast een tentoonstelling en drie heraldische lezingen - door Klaas Padberg Evenboer, Evrard van Zuylen van Nyevelt en Ralf Hartemink - is er een heraldische markt.

U kunt zich aanmelden door een mail te zenden aan [Hans Duitgenius](mailto:Hans.Duitgenius). Kosten voor deelname p.p. inclusief lunch en borrel na afloop: vrienden en partners: €35, niet vrienden: €40.

DIGITALISERING EN VRIJWILLIGERS

Jeroen Padmos is aanjager van dit project dat hij samen met Hans Peijnenburg, Jan Willem Nieuwold en Simone Nieuwenbroek is gestart. De knelpunten die met de huidige website worden ervaren zijn in kaart gebracht en de uitgangspunten voor de toekomstige site zijn gedefinieerd. Tijdens de zomermaanden werd inzichtelijk gemaakt hoe we de verschillen tussen heden en toekomst kunnen worden overbrugd. Een onderdeel daarvan is een marktverkenning. Daarnaast onderzoeken we hoe we een en ander financieel kunnen realiseren, bijvoorbeeld door het werven van subsidies.

Vrijwilligersgroep

Ons medelid Machiel de Vries gaat ons helpen met het opzetten van een vrijwilligersgroep. Het gaat dan in eerste instantie om het ontwikkelen van een projectplan, naast 'voeten in de klei' bij de herstart van het project 'Inventarisatie Familiearchieven' (IFA), dat samen met bestuurslid Jeroen Padmos wordt opgepakt. Het pilotproject waarmee gestart gaat worden is de (her)bewerking van het familiearchief Rethaan Macaré. Van dit familiearchief is reeds een plaatsingslijst beschikbaar die we aan de hand van de nieuwste inzichten willen verrijken. Gelijktijdig zal ook een aanvulling op dit archief volledig worden ontsloten. Een ander belangrijk onderdeel van dit project zal de materiele verzorging van het archief zijn. Zodra het archiefbewerkingsplan voor dit vrijwilligersproject gereed is wordt gestart met het werven van vrijwilligers. Heeft u interesse? Hou dan de website en de Mededelingenbladen in de gaten!

Jan Wigger-lezing | Werkgroep Adelsgeschiedenis | 28 oktober

Onze collega's van de Werkgroep Adelsgeschiedenis organiseren op zaterdag 28 oktober de derde Jan Wigger-lezing van de Werkgroep Adelsgeschiedenis op landgoed Twickel in Delden. De lezing is een eerbetoon aan de penningmeester Jan Wigger, die in 2019 onverwacht overleed.

Jan Wigger was als archivaris en historicus specialist op het gebied van landadel in Overijssel. Daarnaast had hij een grote belangstelling voor het gedachtegoed van Johan Derk van der Capellen tot den Pol. De middag op Twickel zal daarom in het teken staan van deze twee thema's: het adellijke bouwen in het 16e- tot 18e-eeuwse Overijssel én de strijd om het jachtrecht in Twente tijdens de patriottentijd, bezorgd door historicus Leon Wessels en bouwhistoricus Ben Olde Meierink.

Voor het programma, kijk op www.adelsgeschiedenis.nl of meld u aan via [dit formulier](#).

Terugblik AIH Colloquium van 16-19 augustus

Het *XXIIe Colloquium* van de [Internationale Academie voor Heraldiek](#) (AIH) was het belangrijkste internationale heraldische evenement van het jaar. Hierbij een verslag door ons medelid Klaas Padberg Evenboer.

Het colloquium, dat als thema *Heraldiek en de wet* had, werd gehouden op de Faculteit der Rechtsgelerdheid van de Universiteit van Lund. De organisatie was in handen van de plaatselijke Societas Heraldica Lundensis, samen met de Societas Heraldica Scandinavica en de Swedish Heraldry Society. De 100 deelnemers waren afkomstig uit 21 landen. De Nederlandse delegatie bestond uit Redmer Alma, Bas Verkerk, Jos van den Borne en Klaas Padberg Evenboer. De beide laatste deelnemers gaven tijdens het colloquium tevens een lezing.

Jos van den Borne schetste in zijn bijdrage de ontwikkeling van niet-gereguleerde heraldiek in de Nederlandse Republiek naar gereguleerde adellijke en burgerlijke heraldiek in Nederland in de afgelopen twee eeuwen en de rol van de heraldische raden. Pogingen om de taken van de Hoge Raad van Adel uit te breiden tot burgerlijke wapenschilden en initiatieven van genealogisch-heraldische verenigingen om hun eigen, onofficiële wapenregistratie op te zetten, werden besproken.

Klaas Padberg Evenboer vertelde over zijn onderzoek naar de tekens van recht in wapens van justitiële beampten in de voormalige graafschap Waldeck en de buiten de graafschap gelegen Waldeckse rechtsgebieden in de periode van 1300 t/m 1750. Hij vergeleek zijn uitkomsten met gegevens in de Lage Landen uit deze periode, met een verrassend resultaat.

Een belangrijke bijdrage werd voorts geleverd door Nicolas Vernot over een door hem geïnitieerd project. Dit project kan nu vorm worden gegeven op internationale schaal; een ieder die de 'levende heraldiek' beoefent kan zich hierbij aansluiten. In zijn bijdrage besprak hij de relevantie van heraldiek als 'immaterieel cultureel erfgoed' en het belang van een dergelijke wettelijke erkenning op nationaal, supranationaal (EU) of internationaal (UNESCO) niveau. Nederland en Letland hebben inmiddels een nationale erkenning verkregen voor de levende heraldiek als immaterieel cultureel erfgoed.

Het colloquium was voortreffelijk georganiseerd. De organisatie verliep vlekkeloos en het programma was rijk aan voordrachten, én van hoog niveau. Het traditionele galadiner vormde een perfecte afsluiting. Een week van vreugdevolle herenigingen, mooie ontmoetingen en nieuwe afspraken. Dank gaat uit naar de organisator Martin Sunnqvist en zijn team.

DIGITALE LEEUW

De meest recente Leeuw (no. 2 | 2023) is online in te zien op het besloten deel van de [website](#).

Nieuwe leden

- Mw. I.N. (Ilona) d'Abo BBA, Rijswijk
- Mw. H. (Hendriek) Boshuizen, Utrecht
- M.P. (Marco-Paul) Breijer, Hauwert
- ds. P. (Peter) Israël, Grootegast
- L. (Lex) van Mourik, Amsterdam
- ir. A.P. (Ad) van Ooststroom, Bergen op Zoom
- Mw. M.G.J. Stapper-Ritzen, Alphen a/d Rijn
- R.P.G. (Roger) Thijs, Steenokkerzeel

Overlijden

- C.E.G. (Christoph) ten Houte de Lange

info@knggw.nl | postadres: Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum | knggw.nl